

J. A. Matthews et al.: The Encyclopaedic Dictionary of Environmental Change

Leoš Jeleček

John A. Matthews et al.: The Encyclopaedic Dictionary of Environmental Change. Arnold, London 2003, 690 s.

I když tento rozsáhlý a kvalitní „encyklopedický slovník“ londýnské nakladatelství Arnold vydalo již v roce 2003, pokládáme za žádoucí na toto dílo upozornit. Vedoucí editorského kolektivu, prof. J. Matthews, je geografem na University Swansea, Wales. Zabývá se environmentálními změnami v holocénu, arkticko-alpskou biogeografií a geomorfologií, jakož i predikcí vývoje geografie. Z devíti co-editorů díla je sedm fyzickými geografy z téže katedry. To naznačuje, že i geografové mají čím přispět do současné domény převážně ekologů, a to i ekologů krajinných. K tvorbě slovníku byli editoři inspirováni *Encyclopaedic Dictionary of Physical Geography*, který redigoval A. Goudie s kol. (Oxford, UK ; Cambridge, Mass., USA: Blackwell, 1994). Samotný pojem environment (pro mne „životní prostředí“) tu není chápán staticky, je definován spíše jako kategorie: „Komplexní interakce prvků a procesů, které obklopují a podporují život“. (s. 193)

Časový i tématický záběr slovníků je značný. Zabývá se environmentálními změnami ovlivňujícími Zemi v průběhu geologických, středně a krátkodobých obdobích: v před-kvartérním, kvartérním a v holocénu. Dlužno ocenit, že přes svou hlavní orientaci jsou ve slovníku čteně zastoupena i témata „environmentalistická“, jako např. společenské, ekonomické a politické dimenze environmentálních změn, environmentální problémy, ochrana přírody, environmentální politika a management. Slovník tedy dobře poslouží i sociálním (viz např. heslo „demographic change“ „environmental law“) a historickým geografům, jakož i historikům environmentálních dějin.

Většina hesel obsahuje pouze definice o jedné nebo dvou větách, 54 pak krátké přehledy o asi 1 000 slovech a několik hesel má rozsah větší než tisíc slov (heslo „environmental change“). Většina nich má na konci odkazy na hesla jiná, uživatel ocení i bibliografické odkazy na relevantní literaturu. I v samotném textu hesel jsou malými kapitálkami uvedeny odkazy na jiná hesla, v nichž čtenář může nalézt další odpovídající informace. Tak se podařilo dosáhnout toho, že více než 7 000 pojmů je definováno v asi 3 500 heslech. K nalezení pojmů, které nemají vlastní hesla (v textu hesla jsou tištěna kurzívou) slouží index zařazený na závěr publikace, je bohužel vysazen velmi malým písmem. Slovník využívá i grafické prostředky, pérovky grafů, map, schémat apod.